

Projektejer og udfører
Energinet Eltransmission
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia
Att. Anna Paulsson

Arter og Natur
J.nr. 2025 - 20806
Ref. NYELE
Den 05. maj 2026

Afgørelse vedrørende j.nr. 2025-20806

Energinet har fremsendt ansøgning om dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen¹ til at indsamle og flytte individer af følgende arter:

Markfirben (*Lacerta agilis*)
Springfrø (*Lacerta agilis*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*),
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)
Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Skovfirben (almindeligt firben, *Lacerta vivipara*)
Snog (*Natrix natrix*)
Stålmorm (*Anguis fragilis*)
Grøn frø (*Pelophylax esculentus*)
Butsnudet frø (*Rana temporaria*)
Skrubtudse (*Bufo bufo*)
Lille vandsalamander (*Lissotriton vulgaris*),

i forbindelse med nedlægning af 132 kV kabler mellem Spanager og Orehoved, og fjernelse af et luftledningsanlæg mellem Fensmark, Haslev og Spanager. Afgørelsen har været i partshøring fra den 14. april 2026 til den 24. april 2026. Ansøgers bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i afgørelsen.

1. Afgørelse

Der meddeles hermed dispensation fra forbuddet i artsfredningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 1, § 11, stk. 1, § 14, stk. 1 og § 15, stk. 1, til at indsamle, opbevare og flytte nedenstående antal individer af følgende arter:

100 markfirben (50 individer i hvert af de 2 områder)
150 skovfirben (50 individer i hvert af de 3 områder)
11.400 springfrøer (300 individer i hvert af de 38 områder)
3.300 spidssnudet frøer (300 individer i hvert af de 11 områder)

---

¹ Bekendtgørelse nr. 521 af 25. marts 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1005 af 2. juli 2025.

300 grønbroget tudser (300 individer i ét område)
7.500 store vandsalamandre (300 individer i hvert af de 25 områder)
40 snoge (10 individer fra hver af i alt 4 lokaliteter)
300 stålorm (100 fra hver af i alt 3 lokaliteter i skov)
7.200 grønne frøer (300 individer i hvert af de 24 områder)
1.200 butsnudet frøer (300 individer i hvert af de 4 områder)
300 skrubbtudser (300 individer i ét område)
6.600 små vandsalamandre (300 individer i hvert af de 22 områder)

Dispensationen er gældende fra projektets § 25 tilladelse er gyldig til den 15. oktober 2029.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

2. Vilkår

- 2.1 Der skal forud for beskadigelse af yngle- og/eller rasteområder for markfirben, laves funktionelle erstatningsyngle- og rasteområder af mindst samme kvalitet som det, der nedlægges.
- 2.2 På de i miljøkonsekvensen beskrevne lokaliteter, hvor arbejdsområder, køreveje og kabelgrave påvirker (eksempelvis ligger i nærhed af, eller fysisk krydser spredningskorridorer og rasteområder) krybdyr og padder, skal der opstilles et tætsluttet paddehegn forud for maskinel aktivitet i det pågældende områder.
- 2.3 Hegnet skal stå stramt, være tæt sluttet til jorden (gravet ned eller med en ombukket underkant pålagt grus eller lignende), være mindst 50 cm højt og med en ombukket overkant og forhindre, at krybdyr og padder kan forcere ind i området.
- 2.4 Vegetationen op af hegnet skal klippes ned til maksimalt 20 cm højde, 0.5 meter på begge sider af hegnet, således at krybdyr og padder ikke kan forcere hegnet og kommer ind i projektområdet via vegetationen.
- 2.5 Paddehegnet skal stå funktionelt i krybdyrenes og paddernes aktive periode (fra 1. februar til 15. oktober) og tilses mindst hver uge for at sikre overholdelse af ovenstående vilkår. Besigtigelsen skal dokumenteres og fremvises styrelsen ved anmodning.
- 2.6 Indsamling af padder og krybdyr skal ske som beskrevet i afsnittet: Fremgangsmåde. Spande kan alene benyttes i forbindelse med krydsfælder inde på et område. Derudover, skal der benyttes lukkede fangstkasser, der skal placeres for hver 30 meter.
- 2.7 Kasserne skal tjekkes hver morgen og dyrene skal udsættes samme dag som beskrevet i afsnittet: Fremgangsmåde.
- 2.8 Et område anses for tømt for padder, når der i en periode med egnet vejr for padder, har været 3 eftersøgninger på egnede dage uden padder i fælderne eller ved eftersøgning.
- 2.9 Procedure for indsamling og flytning skal dokumenteres og fremvises styrelsen ved anmodning.
- 2.10 Håndtering af krybdyr og padder skal ske af fagperson, som biolog eller lignende.
- 2.11 Årligt, senest 1. november, frem til 2029 skal ansøger rapportere til styrelsen (naturbeskyttelse@sgav.dk), hvordan dispensationen er udnyttet, herunder skal ansøger afrapportere antallet af alle individer, inklusive døde, fordelt på art, der er håndteret. Der skal også afrapporteres, hvis der ikke er håndteret individer.

Angiv journalnummer i emnefeltet.

Styrelsen gør opmærksom på at afgørelsen alene vedrører dispensation fra artsfredningsfredningsbekendtgørelsen, og at det kan være nødvendigt med andre tilladelser. Dette kan f.eks. være tilladelse fra lodsejer/lodsejere, som følge af ejendomsretten eller kommunens tilladelse hvis dispensationen kan påvirke et § 3 område, jf. naturbeskyttelseslovens² § 3.

Således gælder det, at uanset om lodsejer er en privatperson, en virksomhed eller en myndighed, så kan ibrugtagning af dispensationen forudsætte tilladelse herfra, og at håndtering af ovenstående arter, kan forudsætte en særskilt dispensation.

3. Baggrund for ansøgning

Ansøger har oplyst, at Energinet Eltransmission skal udskifte eksisterende elanlæg og etablere nye 132 kV kabler i jorden mellem Spanager og Orehoved, og et luftledningsanlæg mellem Fensmark, Haslev og Spanager skal fjernes. Fjernelse af luftledningsanlægget omfatter fjernelse af master og mastefundamenter samt enkelte delstrækninger, hvor der skal opgraves udtjent/gammelt jordkabel. Projektet skal understøtte et øget behov for at transportere strøm fra vedvarende energikilder i nordgående retning på Sjælland.

Der er udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering for projektet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er myndighed efter miljøvurderingslovens³ § 25. Ansøger ønsker, at opnå tilladelse til flytning af voksne og juvenile markfirben samt flytning af voksne og nyforvandlede de omtalte paddearter fra rasteområder inden for projektets arbejdsarealer og på delstrækninger, hvor arbejdsarealer kan udgøre en barriere for padders vandring mellem yngle- og rasteområder.

Det er oplyst i ansøgningen, at indsamling og flytning ikke påvirker de ansøgte arters bevaringsstatus negativt, da projektet ikke hindrer vandring og at dyrene flyttes væk fra arbejdsområdet. Det er uddybet i ansøgningen, at der ansøges om tilladelse til flytning af markfirben fra to lokaliteter, der udgør rasteområde for arten, og markfirben flyttes herfra til et egnet område i umiddelbar nærhed. Ved den ene lokalitet flyttes markfirben til et område, hvor der udføres forbedrende tiltag for markfirben for at afværge indgrebet i rasteområdet. Ved den anden lokalitet, berøres selve yngle- og rasteområdet ikke, men arbejdsarealet ligger tæt ved, hvor der kan forekomme fouragerende markfirben. Her udsættes markfirben i det øvrige fourageringsområde, hvor der også er adgang til yngle- og rasteområdet. Det er ansøgers vurdering, at dispensationen ikke hindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus for markfirben.

Ansøger har oplyst i ansøgningen, at der ikke er alternativer til dispensationen, da linjeføring for nyt kabel og anlægsarbejdet, herunder brug af brug af underboringer, er så vidt muligt tilrettelagt, så yngle- og rasteområder berøres mindst muligt. Det er dog ikke muligt helt at undgå, at anlægsarbejdet ligger på steder, hvor der kan forekomme vandrende paddere. Enkelte steder har det heller ikke været muligt at undgå

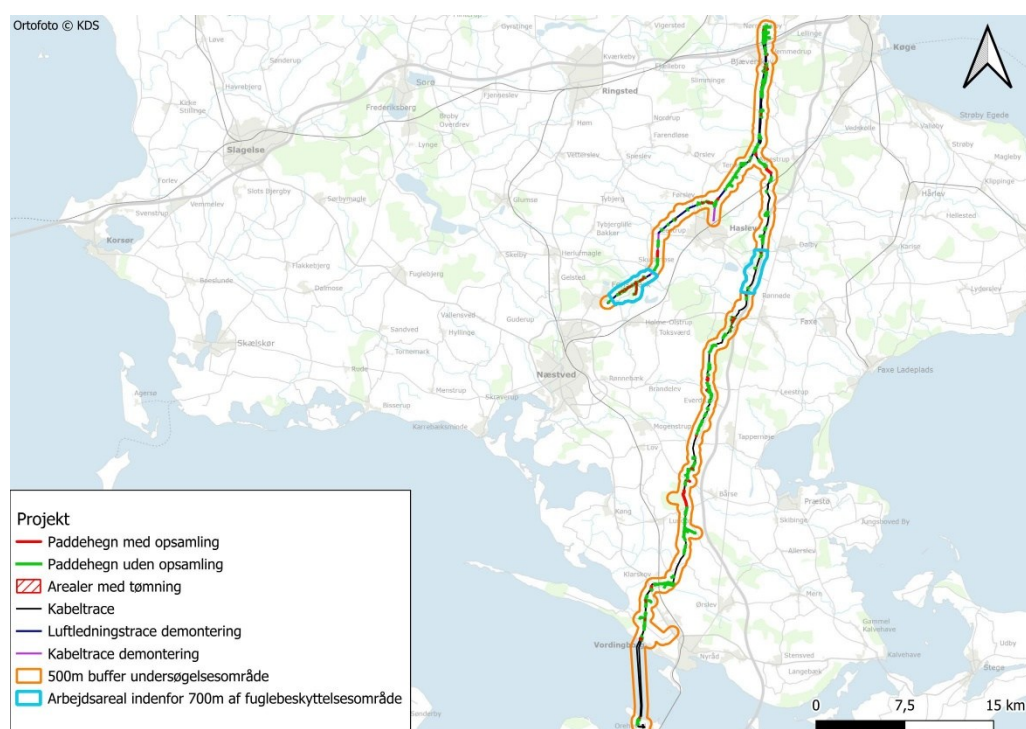
² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 4 af 3. marts 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

anlægsarbejde i potentielle rasteområder for hhv. padde og krybdyr. Projektet er således miljøoptimeret, men det er fundet, at der ikke er alternativer til dispensationen.

Ansøger har indsamlet kendte registreringer af fredede arter og bilag IV arter fra arter.dk og naturbasen.dk. På baggrund af disse data, er der udført feltarbejde for padde og markfirben i sommeren 2025. Feltarbejdet er udført efter DCE's tekniske anvisninger. Ud fra disse data er der udført en kortlægning af hele projektområdet for at identificere yngle- og rasteområder samt forventede vandreruter for padde i forhold til projektets arbejdsarealer.

Projektet er så vidt muligt miljøoptimeret, og der benyttes i vid udstrækning styrede underboringer for at undgå at påvirke beskyttet natur og andre områder, der fungerer som rasteområder for padde.

Figur 1. Fra ansøgningen. Oversigt over projektområdet med paddehegn hhv. med og uden flytning af padde.

4. Fremgangsmåde

Ansøger har oplyst følgende oversigt over behovet for at indsamle krybdyr og padde:

Krybdyr

- Markfirben: Eng syd for Stubbyvej og Ore strand ved arbejdsområder til nyt kabel.
- Almindeligt firben og stålorm: Skovlokaliteter og lign: Orehoved Skov og plantageområde Øst for Kongsted-Borup, Holmegaards Mose og Kysten ved Ore Strand.
- Snog: Fugtige eng- og moselokaliteter: eng syd for Stubbyvej, eng ved Plantenevej/Stenkilde Bæk og Holmegaards Mose.

Markfirben, der indfanges i fælder på ydersiden af paddehegn ved Ore Strand, udsættes øst for de to arbejdsarealer, hvor der er mest egnet yngle- og rasteområde for markfirben. Markfirben, der findes inden for arbejdsarealerne ved Ore Strand, udsættes også øst for arbejdsområdet.

De øvrige krybdyrslokaliteter er ”tømningsarealer”, hvor krybdyrene flyttes ud af arbejdsarealet inden anlægsarbejdet igangsættes. Her udsættes de i nærmeste egnede område uden for paddehegnet.

Der påregnes op til 3 uger for indfangning og flytning af markfirben efter de midlertidige paddehegn er sat op. Et område anses for tømt for markfirben, når der i en periode med egnet vejr for padder, har været 3 eftersøgninger på egnede dage uden fangst af markfirben.

Krybdyr indfanges manuelt med hænderne eller med brug af specialdesignet snare. Der kan også benyttes fælder langs paddehegnet.

Padder

Der flyttes padder ved 32 arbejdsområder samt fra 26 områder, hvor der er paddehegn langs arbejdsarealer, som kan udgøre en barriere for vandrende padder. Disse strækninger af paddehegn er langs arbejdsarealer for nyt kabeltrace, strækninger, hvor der skal fjernes gammelt jordkabel samt enkelte steder hvor der skal fjernes master (område ved mastefundament samt adgangsvej).

Når paddehegn er vurderet at kunne udgøre en barriere for vandrende padder, indsamles padderne med fælder langs ydersiden af paddehegnet. Disse padder udsættes i nærmeste egnede område på den modsatte side af arbejdsområdet. Vandringer om foråret vil gå fra rasteområder til yngleområder, og i løbet af sensommeren, vil vandringer foregå modsat.

Arbejdsområder, der tømmes for padder inden anlægsarbejdet igangsættes, udsættes i nærmeste egnede område uden for paddehegnet.

Ansøger påregner op til 3 uger for indfangning og flytning af padder efter de midlertidige paddehegn er sat op. Et område anses for tømt for padder, når der i en periode med egnet vejr for padder, har været 3 eftersøgninger på egnede dage uden padder i fælderne eller ved eftersøgning.

For padder benyttes en kombination af manuel gennemgang og fælder. Som fælder benyttes nedgravede spande og/eller plader eller krydsfælder udlagt på jorden inden for arealet. Ved manuel gennemgang undersøges bl.a. strukturer som f.eks. sten, dødt ved mv. Tømning af arbejdsarealer, som er egnede som yngle- og rasteområder, skal foretages af kompetent personale.

Arealer som kan være barriere for vandring:

Padder opsamles langs de relevante strækninger af paddehegn, hvis der arbejdes i perioden februar – oktober.

5. Regler

For vildtlevende dyr, som er naturligt forekommende i den danske natur og er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, gælder der, efter artsfredningsbekendtgørelsen

§ 10, stk. 1, nr. 1, et forbud mod alle former for forsætlig indfangning eller drab af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Markfirben (*Lacerta agilis*), springfrø (*Lacerta agilis*), spidssnudet frø (*Rana arvalis*), grønbroget tudse (*Bufo viridis*), stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

For vildtlevende dyr, som er naturligt forekommende i den danske natur og er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, gælder der, efter artsfredningsbekendtgørelsen § 11, stk. 1, et forbud mod opbevaring, transport af enheder, der er indsamlet i naturen.

For vildtlevende dyr, der er nævnt i bilag 1 i artsfredningsbekendtgørelsen, men ikke er markeret med understregning, er der forbud mod bl.a. forsætlig indsamling.

Skovfirben (almindeligt firben, *Lacerta vivipara*), snog (*Natrix natrix*), stålorm (*Anguis fragilis*), grøn frø (*Pelophylax esculentus*), butsnudet frø (*Rana temporaria*), skrubbtudse (*Bufo bufo*), lille vandsalamander (*Lissotriton vulgaris*) er omfattet herom.

Det fremgår af artsfredningsbekendtgørelsens § 12, at der kan dispenseres fra bestemmelserne i § 10 og 11 hvis;

- der ikke findes nogen anden brugbar løsning, og
- dispensationen ikke hindrer opretholdelse af den pågældende bestands bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde,
- hvis dispensationen f.eks. gives ”af hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed eller af andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social og økonomisk art, og hensyn til væsentlige gavnlige virkninger på miljøet,”

Der kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne i § 14, jf. bekendtgørelsens § 19.

6. Begrundelse for afgørelse

Afgørelsen træffes på grundlag af ansøgningen.

Det er styrelsens vurdering, at forudsætningerne for at meddele dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen til at indsamle og flytte individer af markfirben, springfrø, spidssnudet frø, grønbroget tudse, stor vandsalamander, skovfirben, snog, stålorm, grøn frø, butsnudet frø, skrubbtudse, lille vandsalamander er til stede. Styrelsen har i sin afgørelse lagt vægt på, at der ikke er alternativer, da elnettet skal udbygges og det betyder blandt andet nedgravning af kabler og fjernelse af luftledningsanlæg.

Det er styrelsens vurdering, at de oplyste foranstaltninger i form af gennemgang af området, indsamling af individer og sikring af levesteder, ikke forringer vilkårene for arterne.

Det er styrelsens vurdering, at dispensationen ikke hindrer opretholdelse af bevaringsstatus for arten/arterne, da individernes yngle- eller rasteområde ikke påvirkes samt af individerne flyttes til egnede områder i økologisk sammenhæng med indsamlingerne.

Samtidig har styrelsen i sin afgørelse lagt vægt på, at der er tale om bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, da formålet med projektet er således at udbygge elnettet, jf. dispensationens punkt 3.

Styrelsen ligger i sin afgørelse vægt på, at projektet udføres af personer med ekspertise i arterne og at dispensationen ikke påvirker området's bestand af de i afsnit 1 omtalte arter negativt.

7. Klagevejledning

Afgørelsen kan ikke påklages til en anden administrativ myndighed, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 33.

Med venlig hilsen
Nynne Elmelund Lemming
Arter og Natur
nye@sgav.dk